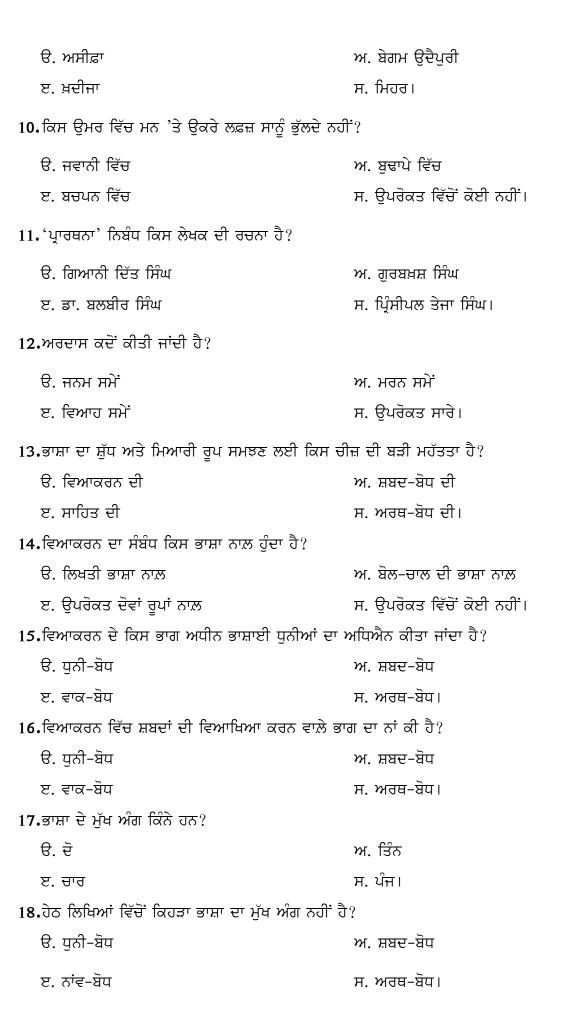
			Com	pete	ncy E	nha	ncen	nent	Plan	(202	25-26	5)	Base	line	Tes	t			
Nar	Competency Enhancement Plan (2025-26) Baseline Test Name: Roll No:																		
Class 10th									Date: / /										
1) ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY. School Management Date of Birth (DDMMYY)																			
2) THERE IS NO NEGATIVE MARKING. 3) USE ONLY BLACK OR BLUE BALL POINT PEN									D	D	Μ	M	Υ	Υ					
4) DO NOT USE INK / GEL PEN 5) There is only one correct answer for each question. While marking your								Govt. 1			1	0	0	0	0	0	0		
answer, darken the circle which is correct answer, as shown in the example												2	1	1	1	1	1	1	
below: Correct way of marking the answer													3	2	2		2	2	2
0000										JNV 4 Adarsh 5			4	3	3		3	3	3
Incorrect way of marking the answer										Private 6			<u> </u>	-	(5)		(4) (5)	4 5	45
										Pilvat	.e		0	1	6		6	6	6
⊗ ⊗														7		7	7	7	
6) Please do not overwrite because it will be treated as wrong answer.7) Please DO NOT FOLD / TEAR OMR SHEET.												8		8	8	8			
,														9		9	9	9	
																Ŭ	Ŭ		
	1	1		UDISE	Schoo	l Code	: T			1			l	Stude	nt ID		I	ı	
(i)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(0)	(0)	0	0	0	0	0	(0)	(<u> </u>
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1)
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2)
<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	3	3	3	<u>3</u>	<u>3</u>	3	3	(4)	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	3	3	3	<u>3</u>		3)
5	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	5	<u>4</u>	(5)	(5)		5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	(6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		7)
9)	(8) (9)	9	9	(8) (9)	(8) (9)	(8) (9)	9	(8) (9)	9	8 9	(8) (9)	(9)	(8) (9)	(9)	(8) (9)	(8) (9)	(8) (9)		9
											$\overline{}$								
Q.No. Responses Q.No. Responses Q.No.										Q.No.		Resp	onses		Q.No.		Resp	onses	;
		Punjabi			28	1	2	3	4			SST			82	1	2	3	4
2	1	2	3	4	29 30	1	2	3	4	55 56	1	2	3	4	83 84	1	2	3	4
3	1	2	3	4	31	1	2	3	4	57	1	2	3	4	85	1	2	3	4
4	1	2	3	4)	32	1	2	3	4)	58	1	2	3	4)	86	1	2	3	4
5 6	1	2	3	4	33 34	1	2	3	4	59 60	1	2	3	4	87 88	1	2	3	4
7	1	2	3	4	35	1	2	3	4	61	1	2	3	4	89	1	2	3	4
8	1	2	3	4	36	1	2	3	4	62	1	2	3	4	90	1	2	3	4
9	1	2	3	4	37	1)	Scienc 2	e 3	4	63 64	1	2	3	4	91	1	Hind 2	i 3	
11	1	2	3	4)	38	1	2	3	4	65	1	2	3	4	92	1	2	3	4
12	1	2	3	4	39	1	2	3	4	66	1	2	3	4	93	1	2	3	4
13	1	2	3	4	40	1	2	3	4	67	1	2	3	4	94	1	2	3	4
14 15	1	2	3	4	41 42	1	2	3	4	68 69	1	2	3	4	95 96	1	2	3	4
16	1	2	3	4	43	1	2	3	4	70	1	2	3	4	97	1	2	3	4
17	1	2	3	4	44	1	2	3	4	71	1	2	3	4	98	1	2	3	4
18	① Ma	2 thema	3 atics	4	45 46	1	2	3	4	72	1	2 English	3	4	99 100	1	2	3	4
19	1	2	3	4	47	1	2	3	4	73	1	2	3	4	101	1	2	3	4
20	1	2	3	4)	48	1	2	3	4	74	1	2	3	4	102	1	2	3	4
21	1	2	3	4	49 50	1	2	3	4	75 76	1	2	3	4	103 104	1	2	3	4
23	1	2	3	4	51	1	2	3	4	77	1	2	3	4	105	1	2	3	4
24	1	2	3	4	52	1	2	3	4	78	1	2	3	4	106	1	2	3	4
25 26	1	2	3	4	53 54	1	2	3	4	79 80	1	2	3	4	107 108	1	2	3	4
26	1	2	3	4	34	1	2	3	4	80	1	2	3	4	108	U	2	U	4
<u> </u>					ı														_
															nvigi	lator'	's Sig	n	1

ਪੰਜਾਬੀ (ਦਸਵੀਂ)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (1-18) ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

1.	ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ: ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ							
	ੳ. ਓਹ ਕਦੇ ਨਾ ਬੋਲੈ ਕਉਰਾ	ਅ. ਹਰਿ ਸਜਣੂ ਸੁਆਮੀ ਮੋਰਾ						
	ੲ. ਹਰਿ ਸੱਜਣ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ	ਸ. ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਅਪਾਰਾ।						
2.	ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਕਿੰਨੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰਚੀ?							
	ੳ. 19 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ	ਅ. 17 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ						
	ੲ. 29 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ	ਸ. 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ।						
3.	'ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰ	ਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ॥ ' ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।						
	ੳ. ਗਗਨ	ਅ. ਪਵਣੁ						
	ੲ. ਦੀਪਕ	ਸ. ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ।						
4.	ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਵਾਲ਼ੇ ਨਾਲ਼ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੇ ਹਨ?							
	ੳ. ਚੰਗਾ	ਅ. ਮਾੜਾ						
	ੲ. ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।						
5.	ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਕਿਹੜੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ?							
	ੳ. ਮਜ਼ਾਜੀ	ਅ. ਹਕੀਕੀ						
	ੲ. ਰੱਬੀ	ਸ. ਦੁਨਿਆਵੀ।						
6.	ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੀਰ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ?							
	ੳ. ਰੱਬ ਲਈ	ਅ. ਮਨੁੱਖ ਲਈ						
	ੲ. ਆਪਣੇ ਲਈ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।						
7.	'ਰਬਾਬੀ' ਕੌਣ ਸੀ?							
	ੳ. ਮਰਦਾਨਾ	ਅ. ਭਾਈ ਬਾਲਾ						
	ੲ. ਫਰਹਿੰਦਾ	ਸ. ਭਾਈ ਲਾਲੋ।						
8.	ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਚਰਨ ਕਿੱਥੇ ਬਣਦਾ ਹੈ?							
	ੳ. ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ	ਅ. ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ						
	ੲ. ਘਰ ਵਿੱਚ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।						
9.	ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ?							

Mathematics(10th class)

- Q19- ਇੱਕ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਗੁਣਨਖੰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
 - (a) 1
 - (b) 2
 - (c) 0
 - (d)3
- Q20. ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਭਾਜ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਮ.ਸ.ਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 - (a) 0
 - (b) 1
 - (c) 2
 - (d)3
- Q21. ਹਰ 18 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਘੰਟੀ ਹਰ 24 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਘੰਟੀ ਹਰ 32 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਿੰਨੋਂ ਘੰਟੀਆਂ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਇਕੱਠੇ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਵੱਜਣਗੀ?
 - (a) 12: 40 ਘੰਟੇ
 - (b) 12: 48 ਘੰਟੇ
 - (c) 12: 56 ਘੰਟੇ
 - (d) 13: 04 ਘੰਟੇ
- Q22 ਦੋ ਕਥਨਾਂ S1 ਅਤੇ S2 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ:

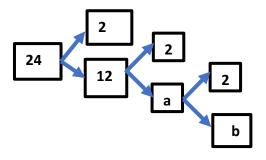
S1: p ਅਤੇ q ਦੋਵੇਂ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ।
S2: p + q ਇੱਕ ਟਾਂਕ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹੈ।
ਸਵਾਲ:-ਕੀ pq ਇੱਕ ਟਾਂਕ ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ
ਹੈ?ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹਤਾ ਸਹੀ ਹੈ?

- (a) ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ S1 ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ
- (b) ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ S2 ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ
- (c) ਦੋਵੇਂ S1 ਅਤੇ S2 ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
- (d) ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ S1 ਅਤੇ S2

ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

Q23. ਦਿੱਤੇ ਗੁਨਣਖੰਡ ਰੁੱਖ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ

ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ?

- (a) a=6,b=3
- (b)a=3,b=6
- (c) a=6,b=2
- (d) a=2,b=3
- $Q24.\ 2^3 \times 3^2$ ਅਤੇ $2^2 \times 3^3$ ਮ.ਸ.ਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
 - (a) $2^2 \times 3^2$
 - (b) 2×3^2
 - (c) $2^3 \times 3^3$
 - (d) $2^3 \times 3$
- Q25. \triangle ABC ਅਤੇ \triangle PQR ਵਿੱਚ, ਜੇ AB = PQ, \angle B = \angle Q ਅਤੇ BC = QR, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਭੂਜਾਂ ਸਰਬੰਗਸਮ ਹਨ?
 - (a) ASA
 - (b) SAS
 - (c) RHS
 - (d) AAA
- Q26.△ABC ਵਿੱਚ, D ਅਤੇ E, AB ਅਤੇ AC ਦੇ ਮੱਧ-ਬਿੰਦੂ ਹਨ। ਜੇ DE || BC ਅਤੇ DE = 5 ਸੈ.ਮੀ., ਤਾਂ BC = ?
 - (a) 10 cm
 - (b) 5 cm
 - (c) 7.5 cm
 - (d) 15 cm
- Q27.ਦੋ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਕੋਣ ਦੂਜੇ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਕੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤਿਕੋਣ ਹਨ:
 - (a) ਕੇਵਲ ਸਮਰੁਪ

- (b) ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
- (c) ਸਰਬੰਗਸਮ
- (d) ਸਮਦੋਭੂਜੀ
- Q28.ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਹੈ?
 - (a) ਸਾਰੇ ਸਮਭੂਜੀ ਤਿਕੋਣ ਸਮਦੋਭੂਜੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 - (b) ਸਾਰੇ ਸਮਦੋਭੂਜੀ ਤਿਕੋਣ ਸਮਭੂਜੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 - (c) ਸਰਬੰਗਸਮ ਤਿਕੋਣ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
 - (d) ਸਮਰੂਪ ਤਿਕੋਣ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਰਬੰਗਸਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
- Q29. \triangle ABC ਵਿੱਚ, ਜੇ AB = AC ਅਤੇ ∠A = 100° , ਤਾਂ ∠B ਅਤੇ ∠C ਹਨ
 - (a) 40° , 40°
 - (b) 50° , 30°
 - (c) 60° , 20°
 - (d) 30° , 50°
- Q30.ਜੇ \triangle ABC \cong \triangle DEF ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 - (a) $\angle A = \angle D$
 - (b) AB = DE
 - (c) BC = EF
 - (d) AC = FE
- Q31.ਜੇ 7cm ਦੇ ਅਰਧਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ 3.5cm ਅਰਧਵਿਆਸ ਵਾਲਾ ਅਰਧਗੋਲਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਆਇਤਨ ਕਿੰਨਾ ਰਹੇਗਾ?
 - (a) 1347.5 cm³
 - (b) 1355.5 cm³
 - (c) 1350.5 cm³
 - (d) 1400.5 cm³
- Q32.ਘਣਾਵ ਦਾ ਆਇਤਨ 384 cm³ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 3:2:1 ਹਨ। ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
 - (a) 12 cm
 - (b) 8 cm
 - (c) 6 cm
 - (d) 16 cm

- Q33.ਇੱਕ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾਕੇ 64 ਛੋਟੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜੇ ਵੱਡੇ ਗੋਲੇ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ 12cm ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਛੋਟੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 - (a) 3 cm
 - (b) 2 cm
 - (c) 1.5 cm
 - (d) 4 cm
- Q34-ਇੱਕ ਸਿਲੰਡਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕੂ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 3:1 ਹੈ। ਆਇਤਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 - (a) 3:1
 - (b) 2:1
 - (c) 9:1
 - (d) 1:3
- Q35-ਇੱਕ ਗੋਲੇ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਦੁਗਣਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਆਇਤਨ ਕਿੰਨੇ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ?
 - (a) 4 times
 - (b) 6 times
 - (c) 8 times
 - (d) 16 times

- 36. ਗੋਲੇ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਤੇ ਘਣਫਲ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 - (a)3:r
 - (b)2:r
 - (c)4:3
 - (d)1:3r

- 37. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕ ਬੂੰਦ ਪਤਲੇ ਹਾਈਡ੍ਰਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ ਦੀ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਪਤਲੇ ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦੀ ਬੂੰਦ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕਿਤ ਪੇਪਰ (pH ਪੇਪਰ) ਤੇ ਪਾਈ ਅਤੇ ਰੰਗ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ।
- 1) ਪਤਲੇ ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ pH ਮਾਨ ਪਤਲੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
- 2) ਪਤਲੇ ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ pH ਮਾਨ ਪਤਲੇ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
- 3) ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤੇਜ਼ਾਬ ਹੈ।
- 4) ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਐਸੀਟਿਕ ਐਸਿਡ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ H⁺ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- 38. ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਰਸਾਇਣਿਕ ਸਮੀਕਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

2NaOH + H₂SO₄ → Na₂SO₄ + 2H₂O

- (i) ਇਹ ਇਕ ਰਿਡੋਕਸ ਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (ii) ਹਰ ਇਕ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ ਯੋਗਿਕ ਲਈ ਦੋ ਸੋਡੀਅਮ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਸਾਈਡ ਦੇ ਯੋਗਿਕ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- (iii) ਸੋਡੀਅਮ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਸਾਈਡ ਤੇ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ ਕਿਰਿਆ ਕਰਕੇ ਸੋਡੀਅਮ ਸਲਫੇਟ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
- (iv) ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ ਦੋਨੋ ਆਇਨੀ ਯੋਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਹੀ ਕਥਨ:-
- 1) (i) ਅਤੇ (ii) 2) (
- 2) (ii) ਅਤੇ (iii)
- 3) (iii) ਅਤੇ (iv)
- 4) (i) ਅਤੇ (iv)
- 39. ਕਪੜਾ ਰੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਧੋਬੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪੜੇ ਧੋਣ ਲਈ ਡਿਟਰਜੈਂਟ ਪਾਊਡਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਡਿਟਰਜੈਂਟ 'ਚ ਮੋਜੂਦ ਫਾਸਫੇਟ ਯੋਗਿਕਾਂ ਕਾਰਨ ਸੀਵਰੇਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਹਿਰੀਲੀ ਝੱਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ pH ਮਾਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
- 1) 7
- 2) 7 ਤੋਂ ਘੱਟ (ਲਗਭਗ 1-3)
- 3) 7 ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ (ਲਗਭਗ 10-11)
- 4) 7 ਤੋਂ ਘੱਟ (ਲਗਭਗ 4-6)

- 40. ਖਾਣਾ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੂਣ 'A' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੂਣ 'A' ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲੂਣ 'B' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਵਾਦੀ ਕੇਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੂਣ 'B' ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਲੂਣ 'C' ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੱਚ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਲੂਣ 'A', 'B' ਅਤੇ 'C' ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ:-
- 1) Na₂CO₃, NaHCO₃, NaCl
- 2) NaHCO₃, Na₂CO₃, NaCl
- 3) NaCl, NaHCO₃, Na₂CO₃
- 4) NaCl, Na₂CO₃, NaHCO₃
- 41. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਚਾਰੋ ਪਰਖ ਨਲੀਆਂ ਵਿਚ ਲੋਹੇ ਦਾ ਇੱਕ ਕਿੱਲ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਰਖ ਨਲੀ ਵਿਚ ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ, ਦੂਸਰੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਕ ਸਲਫੇਟ, ਤੀਸਰੀ ਵਿਚ ਆਇਰਨ ਸਲਫੇਟ ਅਤੇ ਚੋਥੀ ਵਿਚ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਘੋਲ ਲਏ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪਰਖ ਨਲੀ ਦੇ ਕਿਸ ਘੋਲ ਵਿਚ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਿੱਲ ਦੀ ਸਤਹ ਤੇ ਲਾਲ-ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਰਤ ਨਜ਼ਰ ਆਈ?
- 1) ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ
- 2) ਜਿੰਕ ਸਲਫੇਟ
- 3) ਆਇਰਨ ਸਲਫੇਟ
- 4) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਸਲਫੇਟ
- 42. ਅਧਾਤ 'A' ਦੋ ਭਿੰਨ ਰੂਪ 'B' ਅਤੇ 'C' ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਭਿੰਨਰੂਪ 'B' ਸਭ ਤੋਂ ਕਠੇਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤੇ ਭਿੰਨਰੂਪ 'C' ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੁਚਾਲਕ ਹੈ। 'A', 'B' and 'C' ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ।
- 1) A = ਕਾਰਬਨ; B = ਹੀਰਾ; C = ਗਰੇਫਾਈਟ
- 2) A = ਕਾਰਬਨ; B = ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੇਆਕਸਾਈਡ; C = ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
- 3) A = ਸਲਫਰ; B = ਸਲਫਰ Crystal; C = ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
- 4) A = ਬ੍ਰੋਮੀਨ; B = ਸੀਜ਼ੀਅਮ; C = ਗੈਲੀਅਮ
- 43. ਇਕ ਪਰਖਨਲੀ ਵਿਚ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲ 'X' ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਪਰਖ ਨਲੀ ਦੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦਾ, ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਤੇ ਸਲਫਰ ਟ੍ਰਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲ 'Y' ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 'X' ਅਤੇ 'Y' ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ।
- 1) $X = Fe_2O_3$, $Y = FeSO_4.7H_2O$

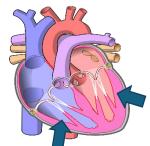
- 2) $X = FeSO_4 .7H_2O , Y = Fe_2O_3$
- 3) $X = CuSO_4$.5 H_2O , $Y = CuSO_4$
- 4) $X = ZnSO_4 .7H_2O$, $Y = ZnSO_4$
- 44. ਰੰਗਹੀਣ ਕ੍ਰਿਸਟਲ 'X' ਨੂੰ ਪਰਖਨਲੀ ਵਿਚ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦਾ ਧੂੰਆਂ 'Y' ਪਰਖਨਲੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂਹੰਦ 'Z' ਪਰਖਨਲੀ ਵਿਚ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ X, Y, Z ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ।
- 1) ਸੰਯੋਜਨ ਕਿਰਿਆ X: Pb(NO₃)₂, Y: NO₂, Z: PbO
- 2) ਅਪਘਟਨ ਕਿਰਿਆ X: Pb(NO₃)₂,Y:NO₂, Z: PbO
- 3) ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਿਰਿਆ X: AgCl, Y: Cl₂, Z: Ag
- 4) ਦੂਹਰਾ ਵਿਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ X: AgBr, Y: Br₂, Z: Ag
- 45. ਕਾਲੀ-ਚਿੱਟੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵਿਚ ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-
- 1) AgCl ਦਾ ਅਪਘਟਨ
- 2) AgBr ਦਾ ਅਪਘਟਨ
- 3) ਦੋਨੋਂ (1) ਅਤੇ (2)
- 4) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 46. ਇਕ ਲਾਲ-ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਧਾਤ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਤਾਰਾਂ ਬਨਾਉਣ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਉੱਪਰੋਂ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਲੰਘਾਉਣ ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਲਾਲ-ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਧਾਤ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਪਤਾ ਕਰੋ?
- 1) ਕਾਪਰ ਅਤੇ ਕਾਪਰ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ
- 2) ਸਿਲਵਰ ਅਤੇ ਸਿਲਵਰ ਆਕਸਾਈਡ
- 3) ਕਾਪਰ ਅਤੇ ਕਾਪਰ ਆਕਸਾਈਡ
- 4) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ
- 47. ਨਿਮਨ ਲਿਖਤ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

3Fe + 4H₂O → Fe₃O₄ + 4H₂

- (i) ਲੋਹਾ ਧਾਤ ਆਕਸੀਕਰਿਤ ਹੋਈ ਹੈ
- (ii) ਪਾਣੀ ਲਘੁਕਰਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- (iii) ਪਾਣੀ, ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਲਘੁਕਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (iv) ਪਾਣੀ, ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਆਕਸੀਕਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
- 1) (i), (ii), and (iii)
- 2) (ii) and (iv)
- 3) (i), (ii), and (iv)
- 4) (ii) and (iv)

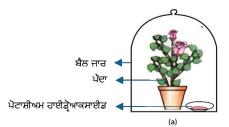
48. 'X' ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦਾ ਇਕ ਯੋਗਿਕ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਅਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ 'X' ਨੂੰ ਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੰਗਹੀਣ, ਗੰਧਹੀਣ ਗੈਸ 'Y' ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'Z' ਠੇਸ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ 'Y' ਨੂੰ ਚੂਨੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੂਨੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੁਧੀਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ 'Y' ਨੂੰ ਲੰਘਾਉਣ ਤੇ ਚੂਨੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰੰਗਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'X' ਨੂੰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ 'Y' ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 'X', 'Y' ਅਤੇ 'Z' ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ।

- 1) X: CaSO₄, Y: SO₂, Z: Ca
- 2) X: CaSO₄.7H₂O , Y: H₂O , Z: Ca
- 3) X: Ca(NO₃)₂, Y: NO₂, Z: CaO
- 4) X: CaCO₃, Y: CO₂, Z: CaO
- 49. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦੇ ਗੇੜ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ। ਤੀਰ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਦੇ ਥੱਲੇ ਵਾਲੇ ਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਗੜਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

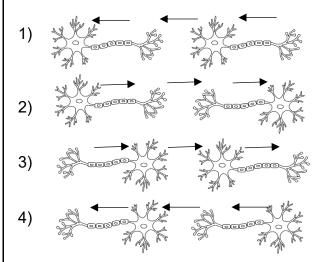
- 1) ਲਹੂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਆਰੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 2) ਲਹੂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਖੱਬੇ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਵੈਂਟਰੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 3) ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਕਸੀਜਨ ਯੁਕਤ ਲਹੂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਭਰਪੂਰ ਲਹੂ ਦਿਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 4) ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਭਰਪੂਰ ਲਹੂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵੱਲ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਯੁਕਤ ਲਹੂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਭਾਗਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 50. ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ:-
- (i) ਖਮੀਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਰੂਵੇਟ ਨੂੰ ਈਥੇਨੇਲ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (ii) ਆਕਸੀ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਵਿਚ ਖਮੀਰਨ ਵਿਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

- (iii) ਖਮੀਰਨ ਮਾਈਟੋਕੋਂਡਰੀਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (iv) ਖਮੀਰਨ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾ ਨਾਲ ਅਣ-ਆਕਸੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਹੈ।
- 1) (i) ਅਤੇ (iii)
- 2) (i) ਅਤੇ (iv)
- 3) (ii) ਅਤੇ (iv)
- 4) (ii) ਅਤੇ (iii)
- 51.. ਸਚਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ਦੀ ਕਦਮ-ਦਰ-ਕਦਮ ਵਿਧੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ।

- 1) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਦੋਨੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ 3 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹਨੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ।
- 2) ਬੈਲਜਾਰ ਦੇ ਤਲੇ ਨੂੰ ਵੈਸਲੀਨ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਹਵਾ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।
- ਸਟਾਰਚ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੋਨੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਸੁੱਪ ਵਿਚ ਰੱਖੋ।
- 4) ਦੋਨੇਂ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਤੋੜੋ ਅਤੇ ਸਟਾਰਚ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
- 52. ਨਰੇਸ਼ ਨੇ ਜਲੇਬੀ ਖਾ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਦ ਮਿੱਠਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਿੱਠੇ-ਪਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਜੀਭ ਤੋਂ ਦਿਮਾਗ ਤੱਕ ਨਾੜੀ ਸੈੱਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲਈ ਆਵੇਗ ਬਣ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲਈ ਆਵੇਗ ਦੀ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

- 53. ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਗੁਣ-ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?
- 1) ਯੁਗਮਜ ਬਨਣ ਉਪਰੰਤ ਗੁਣ-ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆਂ ਦੋ-ਗੁਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 2) ਜਨਣ ਸੈੱਲ ਬਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਣ-ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆਂ ਅੱਧੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 3) ਜਨਣ ਸੈੱਲ ਬਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਣ-ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆਂ ਦੋ-ਗੁਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 4) ਜਨਣ ਸੈੱਲ ਬਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਣ-ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆਂ ਅੱਧੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 54. ਨਿਮਨ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਫੁੱਲ 'X', 'Y' ਅਤੇ 'Z' ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਫੁੱਲ ਫਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ?

ਫੁੱਲ 'X'

ਫੁੱਲ 'Y'

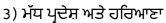
ਫੁੱਲ 'Z

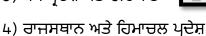
- 1) Y ਅਤੇ Z
- 2) X ਅਤੇ Z
- 3) X ਅਤੇ Y
- 4) ਕੇਵਲ Z

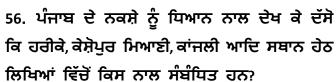
ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (ਦਸਵੀਂ)

55. ਭਾਰਤ ਦੇ ਛਾਇਆਦਾਰ ਕੀਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੇ ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਵੇਖਣ 2021 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟ ਜੰਗਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

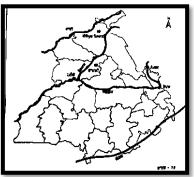
- 1) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 2) ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

- 1) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ
- 2) ਤੱਟੀ ਰੇਖਾ ਖੇਤਰ
- 3) ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ
- 4) ਜਲਗਾਹਾਂ (Wetland)

57. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਗੋਲਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡੈਮ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਨਦੀ ਉੱਪਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ?

- 1) ਹੀਰਾਕੁੰਡ ਡੈਮ
- 2) ਟਿਹਰੀ ਡੈਮ
- 3) ਨਾਗਾਅਰੁਜਨ ਡੈਮ
- 4) ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ

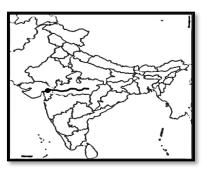

58. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤਿਕ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- 1) ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਪਰਬਤੀ ਖੇਤਰ
- 2) ਗੰਗਾ-ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਮੈਦਾਨ
- 3) ਉੱਤਰੀ ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰ
- 4) ਦੱਖਣੀ ਪਠਾਰ

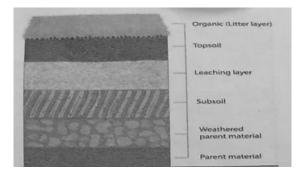
59. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਰਮਦਾ ਨਦੀ ਉੱਪਰ ਸਰਦਾਰ ਸਰੋਵਰ ਡੈਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਡੈਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿੱਤ ਹੈ?

- 1) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 2) ਗੁਜਰਾਤ
- 3) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- 4) ਕੇਰਲਾ

- 60. ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?
- 1) ਪੂਰਬੀ ਘਾਟ
- 2) ਉੱਤਰੀ ਮੈਦਾਨ
- 3) ਦੱਖਣੀ ਪਠਾਰੀ ਖੇਤਰ
- 4) ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਖੇਤਰ
- 61. ਇਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਬਾਇਓਸਫੀਅਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਉੱਚਾਈ 8,586 ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- 1) ਨੀਲਗਿਰੀ ਜੀਵ-ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵ
- 2) ਸੁੰਦਰਬਨ ਜੀਵ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵ
- 3) ਕੰਚਨਜੰਗਾ ਜੀਵ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵ
- 4) ਨੰਦਾਦੇਵੀ ਜੀਵ-ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵ
- 62. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1952 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ (ਕੈਮੀ) ਵਣ ਨੀਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦਾ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੂ-ਭਾਗ ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
- 1) 24%
- 2) 81%
- 3) 33%
- 4) 22%
- 63. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੈਲਟਾਈ ਖੇਤਰ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ?
- 1) ਗੰਗਾ-ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਨਦੀਆਂ 'ਤੇ
- 2) ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ
- 3) ਥਾਰ ਰੇਗਿਸਤਾਨ
- 4) ਦੱਖਣੀ ਪਠਾਰ

64. ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- 1) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ
- 2) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ
- 3) ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ
- 4) ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਰਕਬਾ
- 65. ਪਠਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- 1) ਸਦੀਵੀ ਬਰਫ
- 2) ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ਸਮਤਲ ਜ਼ਮੀਨ
- 3) ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲ
- 4) ਰੇਤਲੇ ਟਿੱਲੇ
- 66. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗ੍ਰੇਟ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਕਿਹੜੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿੱਤ ਹੈ?
- 1) ਅਰਬ ਸਾਗਰ
- 2) ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ
- 3) ਲਾਲ ਸਾਗਰ
- 4) ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ
- 67. ਜੈਵਿਕ ਸੋਮੇ ਉਹ ਸੋਮੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਨੂੰ ਜੈਵ-ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਸੋਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੋਮਾ ਜੈਵਿਕ ਸੋਮੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- 1) ਮਨੁੱਖ
- 2) ਚੱਟਾਨ
- 3) ਪੰਛ<u>ੀ</u>
- 4) ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵ
- 68.ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਮਿੱਕ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- 1) ਪ੍ਰਜਾਤੀਆ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
- 2) ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਰੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 3) ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।
- 69. ਸੋਮੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ

ਬੇਦਰਦੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਸਹੇੜ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਲੁੱਟ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ?

- 1) ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼
- 2) ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣਾ
- 3) ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੱਲ ਦਾ ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ
- 4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
- 70. ਜੋ ਲੋਕ ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼ (Global Warming) ਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 1) ਜਲਵਾਯੂ ਰਫ਼ਿਊਜੀ
- 2) ਵਾਤਾਵਰਨ ਰਫ਼ਿਊਜੀ
- 3) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
- 4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 71. ਸੁਰਜੀਤ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਧੋਣ, ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੈਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਪੀਣ-ਯੋਗ ਹੈ?
- 1) 3%
- 2) 5%
- 3) 7%
- 4) 9%
- 72. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ:-
- ੳ) ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨਦੋਜ਼ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਲਈ ਸੰਗੀਨ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
- ਅ) ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੇ ਜਮੀਨਦੋਜ਼ ਜਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- ੲ) ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।
- ਸ) ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ 50% ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਖਾਰਾ ਹੈ<mark>।</mark>
- 1) ਕਥਨ ਅ ਅਤੇ ੲ ਸਹੀ ਹਨ।
- 2) ਸਾਰੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ।
- 3) ਕਥਨ ੳ. ਅ ਅਤੇ ੲ ਸਹੀ ਹਨ।
- 4) ਕਥਨ ਅ, ੲ ਅਤੇ ਸ ਸਹੀ ਹਨ।

English Baseline Test (10th)

Questions (73-78): Read the given passage and answer the questions that follow:

A student's life is an exciting ride of learning, self-discovery and experiences. It's a blend of early-morning classes, late-night study sessions, and the thrill of making lifelong friends. This phase teaches a student to balance academics with extracurricular activities, fostering their growth as individuals. Each day is a new adventure, a chance to learn, explore and evolve. The memories one creates during these years shape the future, moulding one into the person one aspires to become. It's a time when a student embraces the joy of acquiring knowledge and savours the taste of independence. With the right balance of study and leisure, it becomes a cherished chapter in a student's life. Student life is the most memorable phase of every person's life. It is the stage in which the whole foundation of a person's life is laid. The student period in every person's life is such that he doesn't learn only from books. It is the phase when one grows emotionally, philosophically, physically and socially. It is a period of transformation, self-discovery, and boundless opportunities. It's a time when a student undergoes changes and faces challenges in academics, friendships, and personal growth. All incidents and implications drawn from those incidents are what is responsible for his nature. Every student obtains the basic education from home and his mother is his first teacher. The manners and small behavioural traits that blossom during growing years are mostly a reflection of what a child learns at home. Once a student is admitted to school his role models keep changing with time and circumstances. Friends become an important factor too. The type of company affects a lot during those immature years. Teachers and friends inspire him a lot. Whatever impression those innocent minds draw, the same is reflected back.

Q73. 'Each day is a new adventure, a chance to learn, explore and evolve'. Which phase of life is the narrator talking about?

4. social life

1. adulthood 2. Childhood 3. student life

Q74. What shapes the nature of a student?

1. changes and challenges faced by him 2. challenges faced by him

3. opportunities explored by him 4. his family

Q75. Home is the main source of:

1. initial learning and manners 2. academic learning and manners

3. formal learning and manners 4. professional development and manners

Q76. Who is considered the child's first teacher?

Father is the child's first teacher.
 Grandmother is the child's first teacher.

3. Mother is the child's first teacher. 4. School is the child's first teacher.

Q77. Pick out the set of words that has been arranged alphabetically.

1. child, challenges, chapter, cherished 2. challenges, chapter, cherished, child

3. challenges, chapter, child, cherished 4. cherished, child, challenges, chapter

Q 78. What can we infer about the role of friends in a student's life from the passage?

1. Friends have no impact on a student's growth.

- 2. Friends play an important role in shaping a student's character.
- 3. Friends are less important than books.
- 4. Friends are the only teachers a student needs.

Questions (79-84): Read the given passage and answer the questions that follow:

The culture of nuclear families is in fashion. Parents are often heard complaining about the difficulties in bringing up children these days. Too much freedom, too much independence, overnight parties, excessive extravagance, splurging pocket money and no time for studies or family - all these are common complaints in such families. Aren't parents, themselves, responsible for this pitiful state? The basic need of a growing youth is family, love, attention and bonding along with moral values. One should not forget that 'charity begins at home'. Independence and individuality both need to be respected, in order to maintain the sanctity of family. Children today are to be handled with tact in order to bridge the ever widening generation gap. Unreasonable demands should not be fulfilled, as there are too many expenses to be met and many social obligations to be taken care of by the parents. Our forefathers lived happily in joint families. Children loved to live with their cousins, and learnt to adjust within limited means. There was perfect harmony between the generations. There never existed the concept of old-age homes. There was deep respect for the family elders and love, care and concern for the youngsters. Even the minor family differences were solved amicably.

Q79. Which culture of families is in vogue these days?

1. extended family 2. nuclear family

3. single-parent family 4. joint family

Q80. The demands of children are the challenges for parents. What are the challenges faced by parents today? C. overnight parties A. less pocket money B. excessive extravagance D. unrestricted freedom 1. A,B,C 4. A,B,D 2. A,C,D 3. B,C,D Q81. Which of the following statements is correct according to the passage? 1. Independence and individuality should not be respected to maintain the sacredness of the family. 2. Children need not be handled tactfully to lessen the generation gap. 3. Our forefathers lived happily in nuclear families. 4. Our forefathers handled the small family differences peacefully and with respect. Q82. Parents should fulfill the __ demands of their children. 1. unreasonable 2. Reasonable 3. Unacceptable 4. unjustified Q83. Pick out the word which is the antonym of 'joint'. 1. nuclear 2. Bridge 3. Generation 4. concern Q84. What can be inferred about joint families from the passage? 1. They helped children learn to adjust and respect elders. 2. They always faced serious conflicts between generations. 3. They encouraged sending elders to old-age homes. 4. They did not care for youngsters. Questions (85-90): Read the given poster and answer the questions that follow: Healthy Child Of Mildl ildhood Obese Child Obesity Moderatel Obese Child Q85.What is the theme of the poster? 1. cycle of children's growth 2. chain reaction of excess weight among children 3. effects of watching excess television 4. stages of brain development Q86. Identify the reason that is NOT true. 'Mildly Obese Child' is the result of ___ 1. high fat food 2. all study no action 3. playing video games continuously 4. avoiding candies Q87. Extra 10 lbs makes a child

2. moderately obese child 1. severely obese child

3. mildly obese child 4. obese adult

Q88. Pulmonary disease is commonly found in:

1. healthy child 2. overweight adult 3. inactive child 4. underweight adult

Q89. The word 'VICIOUS' is a/an _

3. Adjective 2. Adverb 4. verb

Q 90. What can we conclude about obesity in children from the poster?

- 1. Childhood obesity has no effect on adulthood.
- 2. Childhood obesity can lead to health problems in adult life.
- 3. Extra body weight makes children healthier and stronger.
- 4. Watching television does not affect children's health.

विषय- हिंदी (कक्षा दसवीं)

- 91. 'स्वागत' शब्द का संधि-विच्छेद सही विकल्प चुनकर लिखिए -
 - (क) स्वा+गत
 - (ख) स+आगत
 - (ग) सु+आगत
 - (घ) स+वागत
- 92. 'कमल' शब्द का पर्यायवाची सही विकल्प चुनकर लिखिए -
 - (क) नीरज
 - (ख) सरोज
 - (ग) पंकज
 - (घ) उपर्युक्त सभी
- 93. 'सज्जन' शब्द का विलोम शब्द सही विकल्प चुनकर लिखिए -
 - (क) दुजन
 - (ख) दुर्जन
 - (ग) दुरजन
 - (घ) इनमें से कोई नहीं
- 94. 'आदमी' शब्द की भाववाचक संज्ञा का सही विकल्प चुनकर लिखिए -
 - (क) आदमियत
 - (ख) आदम्पन
 - (ग) व्यक्ति
 - (घ) मानवता
- 95. 'जिसका आकार न हो' अनेक शब्दों के लिए एक शब्द का सही विकल्प चुनकर लिखिए
 - (क) पारदर्शी
 - (ख) निराकार
 - (ग) साकार
 - (घ) अपारदर्शी

- 96. निम्नलिखित विकल्पों में से शुद्ध वाक्य का चयन कीजिए -
 - (क) पानी गिर गयी है।
 - (ख) पानी गिर गया है।
 - (ग) पानी गीर गई है।
 - (घ) पानी में गर गई है।
- 97. निम्नलिखित विकल्पों में' सुंदर 'शब्द का सही भाववाचक संज्ञा शब्द चुनें।
 - (क) सुंदरतम
 - (ख) सुंदरी
 - (ग) स्ंदरता
 - (घ) स्ंदरतर
- 98. 'का वर्षा जब कृषि सुखाने' लोकोक्ति का क्या अर्थ है? निम्न में से सही विकल्प चुनें ।
 - (क) वर्षा आने पर खेती सूख जाती है।
 - (ख) असमय की सहायता लाभदायक नहीं होती।
 - (ग) वर्षा न आने पर खेती सूख जाती है।
 - (घ) असमय की सहायता लाभदायक होती है।
- 99. 'धर्मशाला' समस्त पद के लिए निम्नलिखित में से सही समास विग्रह चुनें।
 - (क) धर्म से बनी शाला
 - (ख) धर्म के लिए शाला
 - (ग) धर्म में बनी शाला
 - (घ) धर्म की शाला
- 100. 'अनु-अणु' समरुपी भिन्नार्थक शब्द के सही विकल्प चुनें।
 - (क) अनाज दूसरा
 - (ख) पीछे कण

- (ग) सहारा सारा
- (घ) किनारा क्ल

101. तुलसीदास जी ने श्री राम के चरणों की तुलना किससे की है? 'दोहावली' पाठ के आधार पर उत्तर दें।

- (क) आरसी
- (ख) कमल
- (ग) सागर
- (घ) इनमें से कोई नहीं

102. तुलसीदास जी के अनुसार राम का स्मरण करने से क्या होता है? 'दोहावली' पाठ के आधार पर उत्तर दें।

- (क) भीतर और बाहर उजाला हो जाता है।
- (ख) अंधेरा छा जाता है।
- (ग) रास्ता दिखाई देने लगता है।
- (घ) इनमें से कोई नहीं।

103. श्री कृष्ण का स्वरूप कैसा है? 'पदावली' पाठ के आधार पर उत्तर दें ।

- (क) विशाल नेत्र
- (ख) मोहिनी मूरत
- (ग) सांवली सूरत
- (घ) उपरोक्त सभी

प्रस्तुत अपठित गद्यांश को पढ़ कर निम्न प्रश्नों के उत्तर दें:

मनुष्य का जीवन संघर्षों से भरा होता है। हर व्यक्ति को अपने जीवन में अनेक कठिनाइयों का सामना करना पड़ता है। जो व्यक्ति धैर्य और साहस से इन कठिनाइयों का सामना करता है, वही सफलता प्राप्त करता है। जीवन में सफलता पाने के लिए केवल बुद्धि ही नहीं, बल्कि आत्मविश्वास और निरंतर प्रयास भी आवश्यक हैं। असफलता से घबराना नहीं चाहिए, बल्कि उसे सीखने का अवसर समझना चाहिए। यही जीवन की सच्ची शिक्षा है।

104. मनुष्य को जीवन में किसका सामना करना पड़ता है?

- (क) आराम का
- (ख) कठिनाइयों का
- (ग) सफलता का
- (घ) सम्मान का

105. सफलता पाने के लिए किन गुणों की आवश्यकता होती है?

- (क) केवल धन
- (ख) केवल ब्द्धि
- (ग) आत्मविश्वास और प्रयास
- (घ) केवल भाग्य

106. असफलता को किस रूप में देखना चाहिए?

- (क) डर के रूप में
- (ख) अपमान के रूप में
- (ग) सीखने के अवसर के रूप में
- (घ) निराशा के रूप में

107. 'धैर्य' शब्द का सही अर्थ क्या है?

- (क) क्रोध
- (ख) सहनशीलता
- (ग) आलस्य
- (घ) घबराहट

108. इस गद्यांश का उपयुक्त शीर्षक क्या हो सकता है?

- (क) धन का महत्व
- (ख) जीवन का संघर्ष
- (ग) आरामदायक जीवन
- (घ) भाग्य और बुद्धि